

TRENINGSKOMPISER

Nye CI-brukere trenger all den lyttetrening de kan få, og nå kommer det et nytt hefte som også involverer familie og andre nærpåsoner. Treningskompiser skal gi CI-brukeren en best mulig start.

Tekst Tor Slette Johansen
Foto Morten Langrind

Det er audiopedag og Siri Skollerud og psykomotorisk fysioterapeut Inger Anita Herheim som har skrevet heftet, som er et HLF-prosjekt og finansiert med midler fra Extrastiftelsen. Skollerud takket nylig for seg etter en lang yrkeskarriere ved HLF Briskeby, men er fortsatt høyst aktiv som tillitsvalgt i HLF. Herheim har sin praksis på Voss og har flere engasjementer ved HLF Briskeby. I vår ga hun ut boken Vågestykke som omhandler hennes til tider vanskelige liv som tunghørt til et velfungerende liv som CI-bruker.

EN MYK START

Målgruppen for det nye heftet er nye CI-brukeres familie og nærpåsoner, for å motivere og heve kompetansen deres til å bli dyktige samarbeids- og øvingspartnere i høretrainingen med CI.

Heftet vil vektlegge betydningen av å involvere nærpåsoner og familie i den daglige høretrainingen så fort som mulig etter lydpåsettingen, slik at høretrainingen får en myk start i velkjente omgivelser, og sammen med personer CI-brukeren har et trygt og tillitsfullt forhold til.

Det vil også gi råd og veiledning om nærpåsonenes rolle, ansvar og begrensninger under høretrainingen, som

alltid bør tilrettelegges ut fra CI-brukerens egne behov. Heftet skal dessuten gi idéer og konkrete forslag til øvelser og ulike fremgangsmåter som CI-brukeren og øvingspartnere kan benytte seg av eller videreutvikle etter behov.

JO FLERE JO BEDRE

– Det er viktig å få dette heftet ut til så mange som mulig. Vi vil sende det til sykehus, audiopedagoger, ønh-leger, helsepersonell innen rehabilitering, skoler – ja, til alle som kommer i kontakt med nye CI-brukere. Og vi skal bruke Facebook aktivt for å spre denne

informasjonen, som er så viktig for at CI-brukere skal få best mulig utnytte av implantatet.

– Men de viktigste i denne omgang er CI-brukerens nærpåsoner, enten det er familie, venner, naboer eller arbeidskolleger. Jo flere treningskompiser jo bedre er det, sier Siri Skollerud.

Heftet skal inkluderes i den allerede eksisterende Startpakken for nye CI-brukere, slik at denne får større nytteverdi også for nærpåsoner/familier og fagpersoner innen helse, opplæring og rehabilitering.

Lyttetrening. Inger Anita Herheim (til venstre) og Siri Skollerud er klar med et nytt hefte om lyttetrening med CI, rettet mot familie og andre nærpåsoner. Startpakke. Det nye heftet inngår i startpakken «Lær å høre med Cochleaimplantat».

Du kan lese mer om prosjektet på
www.hlf.no/infonarpersonci

GODE RÅD I Vestfold

Godt over 20.000 personer i Vestfold som har daglige utfordringer på grunn av nedsatt hørsel får nå tilbud om gratis veiledning i spørsmål om hverdagens mange praktiske gjøremål.

Tekst og foto Tor Slette Johansen

Disse er rådgivningskontoret til for:

- >> For deg som har et hørselshemmet barn
Vi gir deg informasjon om hørselshemming, og hvor du kan henvende deg for å få hjelp
- >> For deg som synes hverdagen kan være litt kjip og vanskelig
Mange opplever utfordringer knyttet til både skole og fritid, og synes det kan være vanskelig å snakke med andre om det, og tar gjerne en prat med lærer, trener eller foreldre.
- >> For deg som opplever utfordringer på jobb eller i dagliglivet
En jobbsituasjon kan oppleves som vanskelig hvis det ikke tas hensyn til din hørselshemming. Mange døve og hørselshemmede kan også oppleve at kommunikasjonen ikke fungerer.
- >> For deg som har fått nedsatt hørsel
Har du fått nedsatt hørsel på dine eldre dager, kan dette bidra til mye fortvilelse og frustrasjon. Hos oss kan du få gode råd og hjelp til hvordan du kan takle din nye hverdag.

Veiledning. Diana BS Habecker er daglig leder og Gunnar Horn er prosjektleder for Auris – Hørselsveiledning -Vestfold.

Auris Vestfold er et nytt tilbud for hørselshemmede og deres nærpere, og tilbyr hjelp for å møte utfordringer i hverdagen. Veiledningstjenesten er et resultat av at NAV tolketjeneste erfarte at deres tolker ofte fikk spørsmål ikke bare av hørselsrelaterte, men også hverdagslige spørsmål i møter med hørselshemmede.

PERMANENT KONTOR

Med NAV som fødselshjelper er nå tjenesten kommet i gang etter en prosjektsøknad fra HLF og med 3,39 millioner kroner fra Extrastiftelsen til å bygge opp tjenesten over tre år.
– Vårt arbeid fremover ligger i å

demonstrere og synliggjøre nytten i tjenesten, slik at Vestfolds kommuner blir interessert og gjør sitt til at det blir et permanent tilbud. Det samsvarer jo helt med intensjonene i såvel Kommunereformen som Folkehelsemeldingen og Primærhelsemeldingen, som er rett rundt hjørnet, sier spesialrådgiver Gunnar Horn i NAV og veiledningstjenestens daglige leder Diana BS Habecker.

Habecker har bakgrunn som lærer for døve barn, åtte år i Statped og tar nå master i audiopedagogikk parallelt med full jobb som veileder. Hun er CI-bruker.

KLARE BEHOV

Gunnar Horn sier det var etterspørselen

fra hørselshemmede som var kimen til dette prosjektet.

– Tolketjenesten fikk stadig spørsmål knyttet til praktiske problemer i hverdagen, som å gå i banken, hvem man skal henvende seg til i kommunen og andre ved offentlige kontorer og andre typer praktiske spørsmål. I 2011 startet en gruppe ved tolketjenesten i Vestfold å se konkret på utfordringene, men det ble ikke fart i saken før vi et par år senere fikk ressurser fra NAV kompetansesenter for tilrettelegging og deltakelse til et forprosjekt.

– Vi satte ned et panel med fem grupper med ulike hørselsutfordringer, og spurte hvor skoen trykker. Konklusjonen var at brukerne savnet et fast sted hvor de kunne få hjelp til å orientere seg om tilbud tilpasset egen situasjon, og som en ikke måte søke seg inn til eller få tilgang til via henvisninger fra lege etc.

– Vi fikk veldig god input på hva brukerne i Vestfold ønsker; informasjonsarbeid om hørselshemming, informasjon om hvor du får hjelp med hørselshjelpemidler, veilede foresatte om barnehage- og skoletilbud for hørselshemmede barn, yrkesveiledning til hørselshemmede elever og arbeidssøkende, samt hjelp i kontakt med offentlige instanser om enkeltsaker – for eksempel NAV, bank og forsikring. Tønsberg og Sandefjord er fremmet som de to byene det er viktigst å være hyppig til stede. Vi skal også reise rundt i fylkets per i dag 14 kommuner og snakke med hørselshemmede der de bor, sier Horn og Habecker.

FELLES FORSTÅELSE

Begge understreker at veiledningstjenesten fortsatt er i støpeskjeen.

– Grunnlaget for prosjektet er lagt, men vi har en lang vei å gå for å få alle brikkene på plass. Ikke minst med tanke på å få en permanent tjeneste forankret i kommunene. Vi hadde nylig et veldig positivt møte med Fylkesmannen som koblet vårt arbeid til arbeidet med folkehelse. I tiden fremover skal vi jobbe med de ulike kommunene med sikte på å oppnå en felles forståelse for behov og nødvendige tiltak rettet mot en permanent tjeneste.

– Én av våre oppgaver nå blir å synliggjøre at det er samfunnsøkonomisk bra å satse på denne tjenesten, som med små kostnader utgjør en forskjell for veldig mange personer, sier de.

INGEN KONKURRENT

Både Horn og Habecker er veldig klare på at veiledningstjenesten ikke skal være en konkurrent til andre hørselsinstanser i fylket.

– Vi ønsker er tett samarbeid med de hørselsfaglige miljøene i fylket, enten det er den kommunale hørselskontakten, hørselssentralen, NAV eller HLFs likepersoner. Derfor er det viktig at vi nå i startfasen finner ut hvor vi ikke kommer i konflikt med andre fagmiljøer. Jeg er imidlertid overbevist om at vi kan utfylle hverandre på en veldig god måte. Det er viktig å ha en bredest mulig kompetanse innen hørselsomsorgen, og at vi sammen kan gi de hørselshemmede et best mulig tilbud, sier Habecker, som allerede har møtte flere hørselsinstanser, og hun har flere på listen.

OPPSØKENDE VIRKSOMHET

Veiledningstjenesten skal i starten ha åpent i Tønsberg hver tirsdag og torsdag, med langdag torsdag, de nøyaktige åpningstidene vil bli lagt ut på kontorets hjemmeside.

– De andre dagene i uken kan tjenesten nås for å gjøre avtaler om møter og oppsøkende aktiviteter. Da må brukerne ringe, sende sms eller email. Vi tar bestandig kontakt tilbake, sier Habecker.

– Langdag er viktig med tanke på at også de yrkesaktive skal kunne få hjelp og råd hos oss. Det er den nest største potensielle brukergruppen, i henhold til brukerundersøkelsen vi gjennomførte. I tillegg vil jeg stille opp der det er ønskelig, det være seg møter i lokale HLF-lag, på seminarer, i det store og hele der hørselshemmede møtes. Vi kan selv arrangere treff, og jeg drar gjerne også hjem til folk etter ønske og behov, sier Habecker.

– Veien blir til mens vi går. Vi har god hjelp av HLFs nesteleder og leder i HLF Vestfold Jan Joakimsen som leder styringsgruppen vår, og mange andre gode hørselskrefter, blant andre fra Vestfold Døveforening. Uansett vil vi gjøre det som står i vår makt for at veiledningstjenesten skal bli en suksess og en viktig hjelp i hørselshemmedes hverdag, sier Gunnar Horn og Diana BS Habecker.

Du kan lese mer om tilbudet og åpningstider på www.aurisvestfold.no

LÆRINGSPRIS 2015 TIL HLF ØVRE ROMERIKE

HLF Øvre Romerike er blitt tildelt Voksenopplæringsforbundets Læringspris for 2015 i Akershus. Utdelingen fant sted i Bjørvika Konferansesenter i Oslo i slutten av oktober.

Det var HLF Øvre Romerikes nestleder Terje Willy Andersen (bildet) og Irene Engeskaug som tok imot prisen.

Ottar Aasen, Terje W. Andersen og Turid Bergquist, med organiseringshjelp av Irene Engeskaug i Eidsvoll Frivilligsentral, har de siste årene gjennomført 79 12-timers kurs for våre medlemmer og andre eldre. Hvert kurs har bestått av seks-åtte elever og tre lærere. Cirka 600 personer har deltatt på kursene.

Temaer på kursene har vært tekstbehandling, internett, mail og bank, digital fotobehandling og slektsgransking.

HLF Øvre Romerike fikk også mye ros for sitt engasjement for kommunens hjemmehjelpstjeneste og ansatte på bosentra/sykehjem i rensing og stell av høreapparater, og for opplæring av personer i fylkets lokallag i bruk av hørselstestingsutstyret i «vogna». (DH)

TI JERNBANESTASJONER UNIVERSSELT UTFORMET

2015 har vært et rekordår for universell utforming av landets jernbanestasjoner, skriver Jernbaneverket i en pressemelding. En kartlegging i 2012 ga 97 stasjoner status som tilgjengelig, to som universelt utformet. I år har 103 stasjoner status tilgjengelig, og ti som universelt utformet. (DH)